MOTTATT 29 SEP 2014

Unntatt offentlighet
jf. offentlighetsloven § 15(3)

Politiets sikkerhetstjeneste
Den sentrale enhet

Postboks 4773 Nydalen,
0421 OSLO
post@pst.politiet.no
Tlf.nr. 23 30 50 00
Faksnr. 23 30 51 20
Besøksadresse:
Nydalen allé 35, Oslo

Kontaktperson:

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Deres ref.:
Vår ref.: 201400562-2
Dato: 24. september 2014

Arbeid med instruks om bruk av tvangsmidler

Politiets sikkerhetstjeneste (PST) viser til bestilling fra Justis- og beredskapsdepartementet (JD) angående departementets arbeid med en generell instruks om at personer som er utvist fordi de utgjør en trussel mot grunnleggende nasjonale interesser, men som er vernet etter utlendingsloven § 73, som hovedregel skal pålegges meldeplikt /bestemt oppholdssted. Etter avtale har vi fått utsatt frist til 24. september.

Etter dialog med departementet har PST forstått det slik at dette kun handler om saker der det er grunnleggende nasjonale interesser som er avgjørende for vedtaket om utvisning.

Nedenfor følger PST`s innspill:

Antall personer som kan bli berørt av en slik generell instruks
PST har forsøkt å innhente tall fra Utlendingsdirektoratet (UDI), men har ikke lyktes i å få et helt klart tall. Vi antar imidlertid at departementet ved Innvandringsavdelingen, vil ha den totale oversikten over antall saker både etter det gamle systemet med instruksjon og den nye prosessordningen. PST anslår imidlertid at det kan handle om 5-10 saker, men dette er et tall med forbehold.

Momenter PST vil fremheve i en risikovurdering av en slik instruks
Samtlige som vil omfattes av en slik instruks er av PST ansett å kunne utgjøre en fremtidig fare for rikets sikkerhet, og PST vil åpenbart kunne ha interesse av å vite hvor de aktuelle personene oppholder seg mens de befinner seg i Norge. Dersom en person pålegges å oppholde seg i utkant-Norge vil dette begrense den enkeltes mulighet til å motta besøk og figurere som et ikon for resten av miljøet. Et pålegg om bestemt oppholdssted vil også begrense den enkeltes mulighet til å delta i fysisk i samlinger i et nettverk har skulle tilhøre. Faren for direkte påvirkning og radikalisering av andre vil derfor reduseres.

I enkelte saker vil det fra PSTs ståsted imidlertid også kunne være hensiktsmessig at vedkommende befinner seg i byen og i nærheten av for eksempel aktuelt miljø.

Unntatt offentlighet
jf. offentlighetsloven § 15(3)

I enkelte saker vil et pålegg om bestemt oppholdssted imidlertid ha liten effekt så lenge påvirkningen hovedsakelig foregår på sosiale medier.

PST er videre av den oppfatning at et pålegg om opphold i et lukket mottak neppe synes å være en farbar vei. Muligheten for påvikning og radikalisering av andre vil da øke. Et slikt opphold vil også nødvendigvis bli langvarig.

Et pålegg om bestemt oppholdssted, eventuelt i kombinasjon med meldeplikt for lokalt politi, vil utvilsomt begrense den enkeltes frihet. Et slikt pålegg reiser imidlertid en del spørsmål som det etter vår mening bør tas hensyn til:

- Hvor stort eller lite område skal personene bevege seg innenfor? Er det lokalt politi som vil få ansvaret for å følge opp at pålegget overholdes?
- Hvem skal betale for flytting og etablering av ny bolig?
- Hensynet til nære familiemedlemmer?
- Hvem skal betale for flytting og relokalisering for resten av familien?
- Skal det tillates besøk til vedkommende?
- Utveksling av informasjon mellom politi og PST
- Instruksens virkeområde; Skal pålegget gjelde alle som er utvist på grunnlag av rikets sikkerhet og som er ureturnerbare etter utlendingsloven § 73?

PST mener at en konkret sikkerhetsvurdering må foretas fra sak til sak, avhengig av nasjonalitet, grunnlaget for utvisningsvedtaket og valg av plasseringssted.

Marie Benedicte Bjørnland